

# Papier is een weloverwogen keuze

Maatschappelijk verantwoord ondernemen (mvo) wordt steeds belangrijker. De duurzaamheid van een eindproduct is de optelsom van grondstoffen, productie en transport. Alle schakels uit het productieproces kunnen bijdragen aan verduurzaming; mvo is een ketenaangelegenheid. Vakblad kijkt aan de hand van zijn eigen productie- en distributieproces naar de inspanningen van de ketenpartners. In deze editie: het papier.

**M**vo gaat over de effecten van bedrijfsactiviteiten op mens, milieu en bedrijfsvoering. Het kan naast goodwill, een goed werkklimaat en een positief imago ook een hoger bedrijfsrendement en innovaties opleveren. De papierketen verduurzaamt door gebruik te maken van energiezuinige en milieuvriendelijke productiemethoden. De papierindustrie neemt daarin het voortouw. Uitgevers zijn makers van eindproducten. Zij kunnen een belangrijke rol spelen bij de keuze voor materiaal, productie(techniek), distributie en de mogelijkheden tot hergebruik.

## Papier

Hoe welvarender een land, hoe meer papier er wordt gebruikt. In de westerse wereld gebruikt iedere persoon gemiddeld 350 kilo papier per jaar. In China slechts 25 kilo. Dat verandert snel. In het westen groeit het papiergebruik nauwelijks,

in China juist wel. Uitgevers maken steeds vaker gebruik van de voordelen van digitale media. Lagere kosten, snelheid en volledigheid (naslagwerk) zijn voorbeelden daarvan. Echter, in het crossmediale informatieaanbod van veel uitgevers is nog altijd een grote rol weggelegd voor het papieren uitgeefproduct. Belangrijke reden: de inkomsten uit advertenties en abonnementen. Maar ook de effectiviteit, het bereik en de klantvriendelijkheid van papieren media worden genoemd. Vakblad biedt uitgebreide achtergrondinformatie aan uitgevers. Het papieren tijdschrift leent zich daar prima voor. Papier is een weloverwogen keuze.

## Milieu en CO<sup>2</sup>

Iedere productie van media kost energie en levert CO<sub>2</sub>-uitstoot op. Dat geldt zowel voor de dragers van digitale media (en het gebruik ervan) als voor papier. Het maken van één

exemplaar van het tijdschrift Vakblad levert een uitstoot van circa 700 gram CO<sub>2</sub> op. Dat staat gelijk aan ongeveer 100 zoekopdrachten via Google. In die vergelijking is geen rekening gehouden met drie unieke, groene eigenschappen van papier:

- gebruikt papier is geen afval maar grondstof voor nieuw papier;
- bomen nemen CO<sub>2</sub> op waardoor de uitstoot van de productie wordt geneutraliseerd;
- bomen worden opnieuw geplant en zijn een hernieuwbare grondstof in tegenstelling tot aardolie (plastic), metalen en kolen (vaak nog de bron van elektriciteit).

## Duurzaam hout

De basisgrondstof van papier is hout. Verse houtvezels maken papier sterk. Geoogste bomen worden opnieuw geplant. Hout groeit weer aan en laat geen vervuilende reststoffen achter.

Het is volledig biologisch afbreekbaar. Verantwoord beheerde bossen dragen bij aan de vermindering van klimaatverandering. Bomen nemen CO<sub>2</sub> op, neutraliseren de CO<sub>2</sub>-uitstoot van de (papier)productie.

## Stora Enso

Vakblad wordt gedrukt op papier van de Zweeds-Finse multinational Stora Enso. De Zweedse tak, Stora, geldt als het oudste bedrijf ter wereld. Het werd al in 1347 opgericht. Stora Enso produceert papier, verpakkingen en houten producten. De omzet van Stora Enso bedroeg vorig jaar 8,9 miljard euro. In totaal werken er 27.000 mensen bij Stora Enso, verspreid over 88 productieplekken in 35 landen. De jaarlijkse productiecapaciteit bedraagt 12,7 miljoen ton papier en karton. Voor Stora Enso staat mvo centraal in het bedrijfsbeleid.

## Duurzaam beheerd bos

Niet alle bossen worden op verantwoorde wijze beheerd. Illegaal hout is hout dat in strijd met (inter) nationale wetten wordt gekapt, verwerkt, vervoerd en/of verhandeld. De ecologische gevolgen ervan zijn groot. Op mondiaal niveau verdwijnt jaarlijks 13 miljoen hectare bos, vooral in tropische regio's. De Europese Unie heeft recentelijk ingestemd met een wet die de invoer van illegaal hout verbiedt. Duurzaam bosbeheer houdt rekening met milieu, mens en omgeving.

Gunther Hahne is sales director van Stora Enso Amsterdam. Volgens hem is het succes van Stora Enso afhankelijk van de beschikbaarheid van hout. "Dat de bossen duurzaam worden beheerd en productief blijven, is net zo goed in ons belang als in het belang van de houtindustrie, burgers en samenleving. Waar we opereren ondersteunen we het certificeren van bossen en hout. Stora Enso is dan ook aangesloten bij de Forest Stewardship Council (FSC) en Programme for the Endorsement of Forest Certification schemes (PEFC). Onze leveranciers planten voor elke geoogste boom een nieuwe terug. Mede door wettelijke verplichtingen plant Stora Enso 20 tot 50 procent meer bomen dan nodig voor eigen productie.

Meer dan 90 procent van het Europese houtverbruik wordt bevoorradt door Europese bossen. De aangroei overtreft de kap. Daarbij komt dat jonge bomen meer CO<sub>2</sub> opnemen dan oude bomen.

## FSC en PEFC

Ben certificaat geeft de consument inzicht in de herkomst van hout. Daarmee kan hij (milieu)verantwoorde keuzes maken. FSC en PEFC zijn indicatoren van duurzaamheid van papier. "Om van duurzaam papier te spreken moet er meer gebeuren", volgens Hahne. FSC- en PEFC-certificaten hebben betrekking op bosbeheer, niet op de productie van papier. Wereldwijd is minder dan 10 procent van de bossen gecertificeerd. Meer dan 70 procent van het Stora



Gunther Hahne

Enso-hout komt uit gecertificeerd bos. De overige 30 procent is ook afkomstig uit duurzaam beheerd bos. Stora Enso kiest voor 100 procent traceability. Dat wil zeggen dat de data over de herkomst van alle voor de papierproductie aangewende bomen beschikbaar moeten zijn. De fabriek in het Finse Oulu is PEFC-gecertificeerd. Een substantieel deel van de productie kan worden voorzien van het FSC Mixed Sources-logo."

## tom&otto

Het papier waarop Vakblad is gedrukt komt uit de tom&otto-lijn van papiergroothandel Antalis. Het papier heeft een meervoudig gestreken kwaliteit en wordt geproduceerd in de Stora Enso-fabriek in Oulu. De fabriek ligt midden in de uitgestrekte Finse

naaldhoutbossen; de belangrijkste grondstof van het papier. Het gaat om 'uitdunninghout'. Door regelmatig bossen uit te dunnen ontstaat meer licht en ruimte om te groeien voor andere bomen. De andere component van het papier is loofhout. Hahne: "Tom&otto-papier is bijzonder. Het is meervoudig gestreken papier, gemaakt van verse vezels. Het heeft een fraaie natuurlijke witheid, een uitstekende schuurvastheid en is ISO 9001-(kwaliteitsmanagement), ISO 14001-en EMAS-(milieumanagement) gecertificeerd. Het hout dat in het papier zit, komt uit bossen die PEFC- en FSC-gecertificeerd zijn." Stora Enso is voor een groot deel zelfvoorzienend in haar energiebehoefte. Bio-energie wordt gehaald uit biomassa, maar ook uit delen van geoogste bomen die niet geschikt zijn voor de productie van papier zoals hars, schors en bindmiddelen. Het Vakblad-papier is chloorarm gebleekt. Stora Enso heeft enkele fabrieken die gebruik maken van gerecycleerd vezelmateriaal. Deze fabrieken zijn daar gesitueerd waar de grondstof – oud papier – in ruime mate voorhanden is: in dicht bevolkte gebieden. Hahne: "Kijkend naar de herkomst van het hout, de unieke eigenschappen van dat hout en de zorgvuldige en milieubewuste productie van het papier, mag met recht worden gesproken van een duurzame drager!"

## Papier of internet

Papier heeft nog vaak een negatief imago als het gaat om duurzaamheid. Het wordt nog geregeld in verband gebracht met ontbossing. Dat is onterecht. Daarbij komt dat de grondstof van het product, bos, de CO<sub>2</sub>-uitstoot van de productie van papier neutraliseert. En papier is recyclebaar. Ook andere media leggen beslag op grondstoffen. Voor alle media geldt dat minder gebruik leidt tot reductie van het gebruik van grondstoffen. De vraag of papier of internet gebruikt moet worden als informatiedrager is eerder een kwestie van doelgroep, smaak en geschiktheid voor de informatie(overdracht) dan van duurzaamheid. ■